Недогляд то Марнотравство

Може Ваш водомір числить більше. Може Ваш форнес не впорядку і марнує опал — покличте нас, — ми оглянемо все задарма.

УКЛАДАЄМО ФОРНЕСА, ВОДОПРОВОДИ, ГАЗОВІ І ПАРОВІ ОГРІВАННЯ.

Ross Plumbing & Heating Co.

10336 - 96th Street, Edmonton, Alberta
Telephone 26721
N. SPACHINSKY, Mgr.

ПОДВІЙНА ТРАГЕДІЯ У ВЕЙН

З Вейн доносять, що там мала місце, з понеділка на вівторок, подвійна трагедія. Вуглекоп Джим Варга убив сокирою свою жінку Розалію, коли вона йшла з кухні до спальні, а опісля сам повісився у тягаровім вагоні, що стояв на залізничім горі. Причиною сеї трагедії була зазарість, бо вбита жінка постановила згаданої ночі покинути на все свого чоловіка. Повішеного у вагоні Варгу зауважив у вівторок рано пятилітній хлопець, Данелд МекДоналд, коли переходив тором і заглянув припадково до вагону. Хлопець прибіг перестрашений до дому й оповів домівникам, що побачив у вагоні. Збіглися сусіди й відтяли висячого Варгу, а коли принесли його тіло до хати, знайшли у ній убиту жінку.

СИН І БАТЬКО МУСЯТЬ ВМЕРТИ РАЗОМ

Віліям МекЛейн, засуджений на смерть через повішення за вбивство фармера В. Парсила, недалеко Менвил, мусить таки вмерти разом зі своїм батьком у Форт Саскачеван, дня 6 жовтня, с. р. Найвищий суд в Алберті відкинув минулого понеділка його відклик від засуду на смертну кару. Тепер лишається для молодого МекЛейна або вносити відклик до найвищого трибуналу в Оттаві, або чекати помилування від смертної кари через генерал-губернатора Канади, лорда Бесборо. Якщоб сі два випадки не мали застосування мусить він умерти дня 6 жовтня, с. р.

НАША ЗЕМЛЯ

Під таким наголовком друкується нова, дуже цікава й необхідна для кожного книжка.

На її зміст складаються такі головні відділи: Загальні відомости з астрономії — Наша Земля—Людність на Землі—Держави всього світу — Україна на цілому світі — Господарство світу—Людина — Дива природи й техніки — Всячина і т. ін.

"НАША ЗЕМЛЯ В ЧИСЛАХ" — це мала, підручна енцикльопедія, потрібна в кожній хаті.

Ціна одного примірника 50 центів, (Висилається найменше два примірники).

Замовлення й гроші (можна посилати в листі) посилайте на адресу:

P. BUNIAK,
Ul. Zulinskiego, 15/50, Lwow, East Galicia, Poland, Europe.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і доньку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається [illegible]

Передплату шліть на адресу:—

The Farmers' Voice
10336—98th STREET, EDMONTON, ALTA.

СВІТОВОЇ СЛАВИ ЛЕТУН ПОВСТ ЛЕДВИ ВРАТУВАВ СВОЄ ЖИТТЯ

КВИНСІ, Ілл.— Світової слави летун Вайлі Повст ледви вратував своє життя, й був тяжко покалічений, коли його літак, Винни Мей, розбився підносячися у воздух у місцевім летничім порті. Повст виліз сам з розбитого літака й його забрано до шпиталю, де він мав полишитись лише одну годину.

СМЕРТЬ ГРОЗИТЬ СЛІПОМУ ХЛОПЦЕВИ, ПРОДАВЦЕВИ ГАЗЕТ

В "Університі шпитали" лежить смертельно хорий едмонтонський хлопець, продавець газет на розі Джеспер і 101 улиці, Іван Яворовський. Перед двома тижнями бачили деякі Едмонтонці, що переходили 101 улицею як згаданого сліпого хлопця, хитаючогося й омліваючого провадив його молодий товариш. Запровадив його лише до Кінг Едвард готелю й звідтам треба було забрати непритомного хлопця до шпиталю. Нещасному дрібненькому хлопцеви, що мешкав при 104 евню, недалеко Іміграційного Дому, вробився злосливий боляк на мізку. Він вже на весну був хорий на сю недугу й хвилево видужав. Тепер лікарі не роблять великої надії на його подужання бо згаданий хлопець підупадає щораз більше на силах.

ФАШИСТІВСЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ В АВСТРІЇ

ВІДЕНЬ.— В Австрії наступив на днях фашистівський переворот. Створено там "кабінет особистостей" та уся влада перейшла у руки канцлера Енгельберта Дольфуса та майора фашистівського "Гаймверу" Омеляна Мейя. З кабінету виключено демократично - аграрного представника віцеканцлера Вінклера. Сам канцлер Дольфус обняв аж 5 міністерських посад, себто канцлера, міністра заграничних справ, міністра рільництва, оборони й публичної безпеки. Наслідує він тим самим італійського диктатора Мусолінія.

Завданням нового кабінету є поборювати "Аншлюсс", себто злуку Австрії з Німеччиною, а присутність майора Фейя в кабінеті в ролі віцеканцлера означає продовження безпощадної боротьби з австрійськими націонал-соціялістами або австрійськими гітлерівцями. Згаданий Фей ще як провідник Гаймверу домагався винищення огнем і мечем австрійських "Наців", яких називав "австрійськими зрадниками". Канцлер Дольфус, саме у минулім березні обняв, на запросини австрійського президента, диктаторську владу. Є він 5 стіп високий і досить ще молодий, бо числить 40 років.

АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО КУЛЬТУРНИЙ ЗДОБУТОК УКРАЇНИ

Головний Екзекутивний Комітет У. Н. Союза призначив 200 долярів на видання книжки в англійській мові під заголовком "Вклад України в світову культуру", для якої матеріял зібрало американське "Обєднання". Матеріял, який міститься у сій книжці, опирається майже виключно на чужих істориках, та говорить чужими устами про культурний здобуток України. Ся книжка причиниться, без сумніву, у великій мірі до освідомлення нашої, тут родженої молоді.

ЛІКВІДУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ПОДЄБРАДСЬКУ АКАДЕМІЮ

Старокраєві часописи пишуть, що чеська влада приступила до повної ліквідації "Української Академії у Подєбрадах. Богаті лябораторії мають перейти на власність чеських вищих шкіл, бо їх мали вивінувати за чеські гроші. На ділі сі лябораторії створила муравлина запопадливість українських професорів і студентів Академії.

Усі спроби закарпатських українців, щоби сю Академію перенести на територію Закарпатської України, братя Чехи зігнорували й тепер основно ліквідують Академію, не лишаючи закарпатським Українцям так потрібної їм високої школи.

НА КУБІ ЩЕ ДАЛІ НЕСПОКІЙ

На Кубі заприсяжено недавно другого революційного президента, по повалленню диктатора Мачада, яким є Грау Сан Мартін. Новий президент обняв владу, по добровільним уступленню попереднього президента Сеспедеса. Він видав розпорядок, котрим встановляє спосіб правління до часу, як буде скликане конституційне зібрання, яке складе нову конституцію для Куби.

Одначе й проти нового президента вже вибухла революція у провінції Камагуей під проводом капітана Джуана Бляса Гернандеза. Його революційний відділ числить 2000 жовнірів. Палацу нового президента береже озброєний відділ кавалерії, цілий арсенал на троці та машинові кріси. Озброєний трок привіз рушниці і муніцію до головної кватири АВС, радикальної організації, яка попирає президента Рамона Грау Сан Мартіна. Деякі цукроварні, що є власністю канадійських і американських капіталістів перейшли під управу робітників.

ДІТИ ВБИЛИ РОДИЧІВ

У селі Сплави, біля Красноставу на Холмщині, доконано гидкого злочину, якого жертвою впав Войтіх Шада й його жінка. Шаду вбили підчас сну сокирою, а його жінку важко поранено. Шадова остала в живих лише завдяки припадкови, бо вбивники думали, що один удар сокирою в голову вистарчить, щоби її вбити. Справцями вбивства були троє дітей Шадів: дві дочки та син. Вони виготовили плян вбивства, щоби поділитися їхнім майном. Всі вони станули перед наглим судом.

БОЖЕВІЛЬНА МУРАШКА

Божеволіють не лише люде, але теж і звірята, а навіть комахи, як се доказує гамбурський ентельог др. Роберт Штегер. Сей учений, обсервуючи мурашки у зоольочнім городі, побачив мурашку, що крутилася безперестанно на одному місці. Вона не брала цілком участи у загальній праці мурашок, а сі знову зі свойого боку намагалися не стрічатися з нею. Зацікавлений цією дивною мурашкою, др. Штегер забрав її до своєї лябораторії й обсервував її далі впродовж кількох днів. Мурашка бігала довкола як божевільна, а опісля почала тягнути за собою праві ноги, а по тижні згинула. Штегер післав сю мурашку до відомого ентольога, швайцарського професора Бруна, що вславився переведенням дослідів над нервовим устроєм комах, з проханням, щоби він прослідив мізок мурашки. Після мозольних трудів швайцарський учений заявив, що мурашка має великий нарість на лівій частині мізку. Внаслідок поширення сього наросту згадана мурашка збожеволіла, а зверги параліж охопив її ціле тіло.

ПРОФЕСОР МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ ОСЛІП

Як знаємо вже з часописних вісток, большевики усунули з професорської катедри у Києві нашого славного історика світової слави, проф. Михайла Грушевського й він замешкав у Москві, у вогкім помешканні, бідував і недоїдав, аж вкінці дістав шкорбут, себто цингу. Внаслідок шкорбуту славний наш історик осліп. Про се нещастє, яке спіткало проф. Грушевського, довідалося на зїзді істориків у Варшаві. Коли один французький делегат спитав делегацію московських учених, чому на зїзд не прибув проф. Грушевський, йому відповіли, що він осліп. Осьтак большевицька Москва винищує українських учених, що не ідуть їй під руку й не фальшують української історії, але пишуть її згідно з історичними фактами, як се робив проф. Грушевський.

АКАДЕМІЯ В ПОДЄБРАДАХ БУДЕ ІСНУВАТИ ДАЛЬШЕ

У послідній хвилі довідуємося, що наша новинка, подана на іншім місци за старокраєвим часописом, що Чехи зліквідували Подєбрадську Академію, не відповідає дійсности. Академія передала лише чеському міністерству рільництва частину свого майна. Самаж Академія існує далі. Так само існує і функціонує при Академії Технічно-Господарський Інститут позаочного навчання. Слухачів як до Інституту позаочного навчання так і на курси українознавства приймають без перерви.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС"

Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ.

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:

ALBERTA PRINTING CO.
10336—96th STREET, EDMONTON, ALBERTA.
або
D. Sollanych
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБОЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 23. вересня, 1933

ПЖЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	45
Ч. 2. Нордерн	43
Ч. 3. Нордерн	40½
Ч. 4. Нордерн	35½
Ч. 5. Нордерн	31½
Ч. 6. Нордерн	28½
На годівлю	26½
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	19½
Ч. 3. С. В.	16½
Екстра ч. 1. на годівлю	16½
Ч. 2. на годівлю	13½
Ч. 3. на годівлю	9
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	21
Ч. 4. С. В.	17
Ч. 5. С. В.	16
Ч. 6. С. В.	15
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	33
Ч. 3. С. В.	31
Ч. 4. С. В.	28
Занечищена	27½
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	124
Ч. 2. С. В.	120
Ч. 3. С. В.	105

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 23. вересня, 1933

ТЕЛЯТА:—	
Добірні	$3.00 до $3.50
Звичайні - середні	$2.00-$2.75
БИКИ:—	
Добрі	$2.50 до $3.00
Середні	$1.50 до $2.25
КОРОВИ:—	
На заріз	$1.50 до $1.75
На консерву	$ .50 до $ .75
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.25
СВИНІ:—	$5.65
ВІВЦІ:—	
Добрі до вибору	$3.00-$4.00
Звичайно-середніх	$2.00-$3.00
Однорічні	$1.50-$2.50
Вівці самиці	$1.00-$2.00

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ дістанете в
SIGERIST STUDIO
9943 Jasper Ave. Edmonton

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building, Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
802 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21902 House Phone 23563
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 Рез. 24584
Suite 4, Bradburn-Thomson Blk. 10160—101st Street, Edmonton.

Український Лікар
Др. ОСИП МЕГАС
KITCHEN BLOCK, Room 201
Phone 24845
10164a—101st Street
EDMONTON ALBERTA

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Др. Ф. Ґовда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Christie Grant Block, -:- Edmonton, Alberta

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ
Western Sign and Art Studio
виконує
Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ.
Довголітня практика, совісна обслуга! За кожну роботу ручимо! Уділяємо безплатно порад в малярських справах.
МИХАЙЛО КРИСА, власник.
10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на півріку 50ц.
10336—96-та улиця, Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 19. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 10-го ЖОВТНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, OCTOBER 10th, 1933. No. 19. VOL. II.

У Радянськім Союзі Населення Бунтується, А Збіжжа, Одібране Селянам Гниє

ЛОНДОН. — Часопис "Дейлі Мейл", подає на підставі вісток від свого московського кореспондента, що населення Радянського Союза стає що-раз більше ворожо настроєне до комуністичної влади. Саботажі і заворушення повтаряються що раз частіше. Запасів збіжжа з сьогорічного врожаю вистарчить населенню до кінця жовтня, с. р.

Також трапляються тепер численні нещасливі випадки у летництві. Радянська влада сумнівається, чи се дійсно "нещасливі випадки" чи саботаж ворогів радянської влади. Тому по кожній такій катастрофі зїзджаються на місце випадку чекісти й арештують та розстрілюють богатьох підозрілих.

Московський часопис "Правда" подає вісти про нечуване марнування збіжжа, одібраного від селян. І так на богатьох залізничних стаціях і у пароходних пристаниях як подає згаданий часопис, стоять тисячі вагонів навантажених зерном. Десятки тисяч вагонів стоять нерухомо, особливо на Україні, північнім Кавказі й Уралю. Зерно у вагонах пріє і плісніє. Під Катеринодаром, на Кубанщині зібрано 16,000 вагонів зерна. Се зерно знаходиться звалене у міхи під дощем та почало вже горіти від пріння й проростати.

На Поволжу знова, по зсипних пунктах величезні міхи зерна, змішані з землею затоптуються у багнюку. Коли ж зерно знаходиться під дахом, тоді з правила ті дахи протікають і зерно підмокає. Дальше оповідає кореспондент московської "Правди", що ті величезні міхи зерна зачали вже кільчитися і проростати. Отже ті сотки мільонів пудів зерна, які відібрано голодним селянам, як пише сам орган центрального комітету партії, вже згнили або знищилися. Вкінці "Правда" домагається покарання саботажників і злочинців, одначе тим не вратується згнилого зерна.

30,000 ЗАЛІЗНИЧНИКІВ РІШИЛИ ВИЙТИ НА СТРАЙК

МОНТРЕАЛ. — Урядовці пятьох промислових уній залізничників повідомили управу Тихоокеанської (С.П.Р.) і Канадійської Національної залізниці, що 30,000 членів уній уповажнили Головну Раду пятьох уній викликати страйк. Страйк має бути викликаний по причині десятьпроцентової знижки платні залізничників. Є се вже друга 10-процентова знижка платні [illegible].

О скільки можна було довідатися з головної унійної кватири, страйк не буде викликаний безпроволочно. Поки-що прийде ще до переговорів між уніями, а залізничими компаніями й якщоб вони не увінчались ніяким успіхом, може наступити викликання генерального страйку. Ходить теж про те, чи до страйку прилучаться ще ті залізничники, які не належать до уній.

ГІНДЕНБУРГОВИ МИНУЛО 86 ЛІТ

БЕРЛІН. — Президент німецької держави фон Гінденбург обходив на днях свої 86-літні роковини уродин. На просьбу президента не було у цілій Німеччині того дня ніяких врочистих обходів, лише прапори, що звисали з публичних будівель були одинокою ознакою роковин уродин керманича держави.

НІМЕЧЧИНА НЕ ЗБІЛЬШИТЬ ПРОДУКЦІЇ ПШЕНИЦІ

Валтер Дарре, новий німецький міністер рільництва й середників поживи заявив, що ніякому німецькому фармерови не вільно буде засівати більше озимої пшениці на площі, призначеній на жито, як він се робив минулого року. Кожний фармер мусить добровільно зменшити засів пшениці вкористь засіву жита або ячменю.

ПРОЦЕС ЗА ПІДПАЛ НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

ЛЯЙПЦІГ, Німеччина. — Тут відбувається суд за підпал німецького парляменту. Стає пятьох обжалованих. Один Німець, один Голяндець і трьох болгарських комуністів. Провідник німецьких комуністів Торглер, переслуханий на суді рішучо заперечив, щоби він або його партія брали яку участь у підпалі райхстагу. Він говорив, що такого питання ніколи не підношено у комуністичній партії й що се діло інших рук. Торглер рішучо відмежував себе та комуністичну партію від Голяндця Ван дер Любе, якого арештовано сейчас по підпалі райхстагу. Зате Голяндець, В ан дер Любе, отверто признається, що се він підпалив німецький райхстаг, одначе не мемав ніяких спільників і що ще перед двома роками виключено його з комуністичної партії. Ван дер Любе признався ще до підпалу двох державних будинків. Ван дер Любе заявив теж, що він цілком не бачив Ернеста Торглера, провідника німецьких комуністів у дні підпалу райхстагу.

ЛЮНАРД КАНДИДУЄ НА МЕЙОРА

Джан А. Лієнард, президент едмонтонського товариства податковців, зголосив минулої суботи свою кандидатуру на мейора як незалежний кандидат. Як свою виборчу програму подає згаданий кандидат: уміщення відкликуючої клявзулі у міській чартері, знесення земельного департаменту та улаштовування щорічних виставок (ексгибишонс).

ПРИПАСИ ПШЕНИЦІ У КАНАДІЙСЬКИХ ЕЛЕВЕЙТОРАХ

Загальна сума припасів пшениці у канадійських елевейторах виносила до 15 вересня, с. р. 209,438,779 бушлів.

Політика Не Грає Ніякої Ролі в Обжалуванню Премієра Бравнлія

Мейор з Едсон А. Д. МекМилен та його дочка Вівієн помістили в англійських місцевих щоденниках заяву, в якій твердять, що їх обжалування премієра Бравнлі не має нічого спільного з політикою, а батько додає, що він вніс позов лише тому, щоби станути в обороні своєї дочки.

У тій заяві каже мейор МекМилен, що він довідався про поголоски, які ширяться по місті Едмонтоні й провінції, що він виступив з позовом проти премієра Бравнлі з політичного огляду й що товчок до сього дала одна з політичних партій, яка стоїть в опозиції до правительства Злучених Фармерів Алберти й то з наміром пошкодити правительству, а головно його провідникові.

З тих поголосок виходилоби, що МекМилен та його дочка дали себе ужити до цілком нелицюючої й ганьблячої ціли і що вони дали дозвіл на се, щоби добре імя їх родини використали для своїх чисто політичних цілей якісь треті заінтересовані особи, хоч сам мейор до недавна був сторонником правительства Бравнлія.

Тому МекМилен і його дочка твердять, що такі поголоски є рішучо неправдиві. Ті, що такі поголоски ширять, роблять се тому, бо не знають дійсних фактів. Позов МекМилена й його дочки є чисто особистою справою між ними а премієром Бравнлі. Старий МекМилен розпочав сей позов тому, бо уважав, що в сей спосіб найлучше оборонить честь своєї дочки й кожної іншої дівчини, яка прибувши з провінції одержить посаду у місті. Колиб сей випадок мав потягнути за собою якісь непередвиджені політичні консеквенції, то се не обходить цілком ні мейора, ні його дочки. Вони цілком не питали поради якогось політика або політичної партії, відносно' сьої нещасливої пригоди.

Ширення того рода поголосок не є в інтересі позиваючих і тому батько й дочка щиро вірять у се, що їх трудне положення не буде ще більше утруднене, через непотрібне дальше порушування сеї справи.

УМЕР АДВОКАТ, ВІДБУВАЛЬНИЙ ЗА ВЕЛИЧЕЗНІ ДЕФРАВДАЦІЇ

ВІННІПЕГ, Ман. — У шпиталі, що находиться при Стоні Мавнтейн вязниці, умер минулого четверга бувший адвокат, Джан Мекрей. Згаданий Мекрей, будучи головою директорії манітобського університету і касієром, що мав в опіці усі фонди, які становили виносадження університету та англіканської дієцезії, здефравдував усі гроші обох інституцій на суму 2 мільйонів доларів. За сю дефравдацію засуджено Мекрея на 7 літ вязниці. У вязничнім шпиталі умер він від недуги рака, на яку терпів від богатьох літ.

Перед засудом усі дуже поважали Мекрея, уважаючи його за праведника і дуже чесного горожанина, якого ставлено за приклад до наслідування, усім, що з ним стикались. Доперва перед роком показалось, що то за ошуст і морально здеправоване індивідуум був сей, на позір, праведний і чесний та високоповажаний у вищих кругах суспільности, адвокат. Доперва тепер відрекли його всі, хоч інакше було би сталось, як би Мекрей осторожніще крав чи дефраудував й якщоб не посизнулась йому вкінці нога.

ПРЕМІЄР БЕННЕТ ПРИБУДЕ ДО ЕДМОНТОНУ

У сей четвер буде промовляти в Едмонтоні премієр домініяльного правительства й провідник консервативної партії Джан Беннет. Розуміється, що при такій нагоді не обійдеться без принять і бенкетів, на яких прихильники консервативної влади будуть під небеса вихвалювати консервативне правительство Беннета, що замість обіцяного при виборах добробуту і запевнення роботи усім до вело своєю "мудрою" політикою і наложенням високого цла до того, що ціла Канада покрилась таборами безробітних, які працюють за нужденний харч і нічліг, а сам край під оглядом фінансовим находиться на порозі повного банкротства.

Обіцяв Беннет у виборчих бесідах поставити усіх горожан на ноги і дійсно сповнив обітниці. Сотки горожан, з біди, попродали свої авта й ходять пішки, тисячі мешканців міст не знають як виглядає їзда трамваями, а ще інші тисячі "бітують треки" й за те пхають їх до криміналів, або пішки ідуть з одного кінця Канади до другого, шукаючи нужденного заробітку та проклинаючи хвилю, коли повірили брехливим обітницям пана Беннета й його агітаторів.

ГІТЛЕР ЗАВЕРНУВ НІМЕЧЧИНУ ДО СЕРЕДНЬОВІЧА

БЕРЛІН, Німеччина. — У Баварії рішено відновити на площах міст і сіл "стовпи ганьби". До них будуть привязувати тих, яких зловлять на крадежі винограду. Такому чоловікові причіплять до грудей табличку з написом його вини, а після 24 годинного привязання до стовпа, відішлють його до концентраційного табору.

Уряд Гітлера, яким так одушевляються деякі вузкоглядні і слабоумні Українці у Канаді, відновив теж середньовічну форму смертної кари, ніде вже не практикованої у цивілізованім світі, хиба у большевиї. Згадану смертну кару переводиться у той спосіб, що засудженому на смерть кат публично відрубує сокирою голову.

ДОМАГАЮТЬСЯ РЕЗИГНАЦІЇ МІНІСТРА МЕКФЕРСОНА

КЕЛГАРІ, Алта. — Домініяльна Рада Соціяльної Обслуги ухвалила резолюцію, в якій домагається резигнації О. Л. МекФерсона, міністра публичних робіт албертійського правительства.

АТЕНТАТ НА АВСТРІЙСЬКОГО КАНЦЛЕРА Й ДИКТАТОРА ДОЛЬФУСА

ВІДЕНЬ. — Дня 3. жовтня доконано у Відні атентату на життя канцлера й диктатора Енгельберта Дольфуса. Атентату доконав Рудольф Дертіль, бувший жовнір австрійської армії. Він вистрілив до канцлера два рази, коли він входив до парляменту й зранив його легко у ліву грудь і ліве рамя. Канцлера забрано сейчас до шпиталю, звідки по заосмотренню ран, відвезено його до дому. Австрійські гітлерівці відрікаються Дертіля й остро осуджують атентат на Дольфуса. Також і австрійські соціял-демократи відрікаються Дертіля й зовуть його злодієм і провокатором. Дертіль цілком не заперечував перед поліцією, що належав до націонал-соціялістів. Він теж заявив, що не мав наміру убити Дольфуса. Він хотів лише звернути увагу на чоловіка, в якого руках буде відтепер лежати доля австрійської републики. Дольфус одержав числені телеграми від керманичів держав і папи, що щасливо уникнув смерти.

Московські Большевики Будують Пять Модерних Міст

ХАРКІВ. —Фантастичні пляни і експерименти московських большевиків не знають границь. Хоч одна й друга пятилітка не тільки що не дописала, але ще спричинила нечувану нужду, біду, голод, а наслідком послідного й міліони смертей населення величезної тюрми Совітського Союза, рішили помислові большевики проголосити ще одну пятилітку, якої завданням буде збудувати "пять модерних соціялістичних міст". На будівничих сих міст заангажували большевицькі верховоди французького архитекта Ле Карбустера і Голяндця Берлажа, творця нової голяндської школьної архітектури. Анґажують чужих архитектів, бо своїх вже давно вимордували. Кожне з тих нових міст має мати 50 тисяч мешканців і має находитись у сусідстві, де находяться копальні всяких мінералів, або інші природні богатства.

Одно з таких міст, яке не включено до згаданих пятьох, вже вибудовано на передмістях Харкова й воно зоветься новим Харковом та числить 80 тисяч населення. Большевики, як звичайно, перехвалюються, що се місто так скоро збудувалось і розвинулось, що перемінило сам Харків з оспалого міста у модерне промислове місто, дорівнююче Бирмінгемові або Пистбургові.

Новий Харків - вславився головно заводами своїй фабриці тракторів і мав випустити зі своїх заводів 50,000 нових тракторів, які певно сейчас попсувались і стали непридатними до вжитку. Се всьо подаємо на основі писань французького жидка-кореспондента, Ван Пасена, що певно не одну тисячку долярів дістав вже за свої перехвалки московських большевиків. Дай Боже, щоби ті "модерні соціялістичні міста" не показалися новими "патьомкінськими городами, ілі деревнями", яких стільки вже набудували всесвітні брехуни й блофери й хвальки —московські комуністи.

СТАЛІН НАГОРОДИТЬ ПОСТИШЕВА ЗА "ПАЦИФІКАЦІЮ" УКРАЇНИ

МОСКВА. — У комуністичних кругах ходять поголоски, що Сталін нагородить теперішнього диктатора України, Москаля Постишева, за вміле "пацифікацію" України. Іменно Постишева мають вибрати на слідуючім конгресі комуністичної партії, до Політбюра, яке керує цілим Радянським Союзом. Буде се нагородою для Постишева за брутальну й безоглядну боротьбу з українським націоналізмом і за приневолення України виконувати покірно всі приказі Москви.

Дотепер репрезентував Україну у Політбюрі Поляк Косьор, який є рівночасно головним секретарем української комуністичної партії. Поляк Косьор перевів "чистку" української комуністичної партії від "націонал комуністичного" елементу і за се вибрано його членом Політбюра. Оба вони, себто Москаль Постишев і Поляк Косьор будуть репрезентувати у Москві т. зв. Радянську Україну.

ГІТЛЕР СПИНЯЄ БОЙКОТ ЖИДІВСЬКИХ КРАМНИЦЬ

БЕРЛІН. — Гітлерівці побачили вкінці, що проти води годі плисти. Сила й солідарність зорганізованого жидівства, яке варто би взяти примір й Українцям, особливо в Канаді, такі могучі, що й німецькі фашисти-гітлерівці мусять з тими чинниками рахуватись. Як подають німецькі часописи, др. Шмідт, німецький міністер економії, видав відозву до населення, в якій закликує його припинити зорганізований бойкот жидівської торговлі. У тім заклиці каже міністер, що згаданий бойкот дуже шкодить економічному життю Німеччини та перешкаджає економічній відбудові краю.

Тому на згадку міністра не слід бойкотувати "неарійську" себто жидівську торговлю, якщо вона провадиться чесно, тримається у межах законів краю й повинується торговельній етиці. Такий заклик видав міністер Шмідт по нараді з міністром Гебельсом, що провадить протижидівську пропаганду і по розумінню з канцлером Гітлером.

246,000 ОСІБ НАЙШЛО РОБОТУ ПО ПЕРШІМ КВІТНЯ, 1933

ОТТАВА. — Домініяльне статистичне бюро подає, що по 1-ім квітня 246,000 Канадійців найшло роботу. У місяці серпні 12,[illegible] безробітних дістало теж поплатну роботу.

Міністер торговлі й промислу подає, що 8,204 фірм, які насилають місячні звіти до його бюра, повідомляють, що вони мають тепер занятих у себе 817,-002 робітників, підчас коли до 1 серпня мали лише 804,846 робітників.

ЛЕЙБОРИТ ГАНЬБИТЬ ГІТЛЕРА

ВАШИНГТОН. — Джеймс Ровен, репрезентант Британійської Промислової Унії на конференції Американської Федерації Праці назвав Адольфа Гітлера конспіратором, себто заговірником капіталізму й комунізму проти правдивої демократії. Він пригадав, що німецькі промислові унії мали перед приходом диктатури Гітлера 8,000,000 членів, які в одній хвилі розлетілись, мов під подувом вітру, неначе би ціла організація була так слабо збудована як домик із карт.

КОРПОРАЦІЯ ДЛЯ ЗАКУПУ Й РОЗПОДІЛУ СЕРЕДНИКІВ ПОЖИВИ Й ОДІННЯ

Президент Рузвелт заявив у часі подорожі до Шікаго, що він установив корпорацію, що не має числити на жадні зиски, а якої завданням буде закуп і розподіл між безробітних середників, конечних до життя, у часі надходячої зими. Згадана запомогова організація буде мати двояке завдання, а іменно заосмотрювати бідних і безробітних у поживу, одіння й паливо, та рівночасно освободжувати торговельні ринки з надвишки товарів, яка то послідня спричиняє незвичайний спадок цін на товари.

Головою сеї корпорації іменовано Г. Гопкинса, адміністратора федеральної запомоги. Він буде працювати у вказанім напрямі разом з секретарем рільництва Веллесом і адміністратором регуляції рільництва Дж. Піком. Гопкинс має полишених до переведення своїх плянів 330 міліонів долярів із запомогового фонду.

БАЛЄТМАЙСТЕР АВРАМЕНКО В ГОЛІВУДІ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Каліфорнія. — Балєтмайстер Авраменко находиться вже у Голівуді. Кажуть, що він має виступити при фільмі про московську царицю Катерину II. Біда лише, що сю фільму висвітлювати будуть у такім дусі, що Україна се "Малоросія", а козаки се чистокровні "русскі".

МІСТО ЕДМОНТОН ОДЕРЖИТЬ $300,000 ЯК ПОЗИЧКУ

Домініяльне правительство повідомило управу міста, що во но рішило уділити Едмонтонові $300,000 позички. Сю позичку місто буде могти ужити на покриття біжучих видатків, до яких включається теж уділювання запомоги безробітним.

УБИЙНИК С. ПЕТЛЮРИ НА ФІЛЬМІ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС. — Убийника С. Петлюри Шмуля Шварцбарта спровадили до Голівуду. Кажуть, що там плянують виставити таку фільму, де Шварцбарт буде грати ролю і маби віддати ту сцену, яка скоїлася на вулицях Парижа, коли він убив Головного Отамана Симона Петлюру.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

Український дво-тижневик, присвячений інтересам українських фармерів і робітників.

Видає Спілка "Фармерського Голосу" кожного 10-го і 25-го дня в місяці, під числом 10336—96-та вулиця, в Едмонтоні, Альберта.

ІВАН СОЛЯНИЧ, Управитель. Т. ТОМАШЕВСЬКИЙ, Редактор.

Передплата виносить на рік $1.00, на пів-року 50 центів, на черть року 25ц.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ ВИСИЛАЄТЬСЯ НА БАЖАННЯ.

Редакція за оголошення не відповідає.

THE FARMERS' VOICE

Semi-monthly paper, devoted to the Interests of Ukrainian Farmers and Workers.

Published on the 10th and 25th day of each month by THE FARMERS' VOICE PUBLISHING CO. 10336—96th Street, Edmonton, Alberta.

JOHN SOLIANYCH, Manager. THOS. TOMASHAVSKY, Editor.

Subscription Rates: $1.00 yearly; 50c half-yearly; 25c quarterly.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

Address: THE FARMERS' VOICE
10336—96th Street -:- Edmonton, Alberta

Повторяється Трагедія Кошового Кальнишевського

"Москва все Москвою", чи вона біла чи червона, царська чи пролетарська, говорили нам Українці з Великої України як вож. Головний Отаман Семен Петлюра та інші й тому пішли вони шукати хвилевого союзу проти Москви з Польщею! І попали вони з під дощу під ринву, бо Поляків знали знова галицькі Українці, знали безмежну польську перфідію й фарисейство, їхню дикість і варварство та остерігали перед тими атрибутами (прикметами) Поляків наддніпрянських Українців. Й одні й другі Українці мали повну слушність. Саме під сю хвилю ми свідками того, бо минулої пятниці у колишній польській столиці, Кракові, парадували разом польський диктатор маршалок Юзеф Пілсудскі, "фашист і слуга дідичів то богатих польських шляхтичів" як зовуть його більшевицько-комуністичні наємні рептильки у Канаді й Злучених Державах та генерал Буденний, головний командант совітської кінноти. Буденний, се той самий большевицький полководець, який у 1920 році наступав на Варшаву, був вже на її передмістях і малощо не здобув її, та лише "чуд над Віслою", чи інакше французькі полководці й муніція вратували Варшаву перед "прикмиостю" найтись в руках Буденного "та дзіків большевіцкіх орд". І тепер, 13 літ пізніще, полководець тих-же "джінгізханських орд", як звали його Поляки, парадує, бенкетує й цілується з маршалком Пілсудським, згоду заниває якби до решти знищити до щенту, вигубити голодом і розстрілами "гайдамацкєй племен", клятих Мазепинців".

У Кракові бенкети, військові паради, поцілунки і радість, "польський фашист" і пролетарський командант, стискаються, цілуються, братаються! А там далеко на півночі, у столиці "пролетарської держави", повторилася трагедія українських гетьманів, засланих Москвою на Сибір, повторилася трагедія останнього колись кошового Війська Запорожського, Кальнишевського, столітнього старця, на двайцять років замурованого у смердячу яму у Соловецькім Монастирі.

У "злато камєнной, матушке Маскве" конає у смердячих вогких сутеринах (пивниці) 67-літній старець, бувший професор всесвітньої й української історії у львівськім університеті, світової слави учений, якого завдячує нам цілий культурний світ, проф. Михайло Грушевський. Большевицько-комуністичні нелюди й хами, не поважившися розстріляти його, або заслати на Соловецькі острови, побоявшися прилюдної опінії, вислали його з рідного золотоверхого Києва у Москву й примістили його там у півничній вогкій кімнаті та засудили на голодову смерть, забороняючи йому працювати над продовженням історії України. Там захорував проф. М. Грушевський на шкорбут (цингу); є се недуга, яка походить від недоїдання й допроваджує до сліпоти. Професорові Грушевському вигнило піднебіння й виплили очи. Він осліп на віки. Осліпивши Грушевського, большевики-комуністи у "культурний спосіб" і "без проливу крови", подібно як се робили суди св. інквізиції, позбулися великого ученого, що вже не закінчить написання української історії. А не закінчить й тому, бо не буде встані розшукувати по архівах за документами московської політики відносно України. Не зможе вже проф. Грушевський продовжати праці над найцікавішою й найтрагічнішою сторінкою української історії, над Великою Руїною, яку розпочав писати по написанню історії Хмельниччини. А треба те-ж знати, що професор Грушевський закінчив теж пять томів превчудної історії української літератури та готувався дати українському народови й світовій науці дальші свої праці. Тих усіх праць він вже не викінчить, одначе люблячи Україну комуністична Москва постарається, що викінчать й усякі московські запроданці й хруні як Затонські, або таки сам Москаль Постишев, спеціяльний висланник диктатора Сталіна на Україну, щоби там вигубити "українську крамолу контрреволюцію" себто українську національну свідомість, українського національного духа, а поширити хрунівство й запроданство червоній, імперіялістичній Москві.

Трагедія проф. М. Грушевського безмежна. Не можна знайти слів, щоби її висловити, описати й осудити злочинців, що до неї довели.

Невимовна трагедія проф. М. Грушевського се символ трагедії цілого українського народу, що стогне в кігтях комуністичної диктатури, яка винищує його найкращих синів. Історія судила, щоби великий український учений, що написав велику книгу минулого життя українського народу, впав жертвою свого довіря до Москви, до червоних варварів-комуністів. Червона Москва вбила творчість великої людини, засудила його на досмертну бездільність, перенісши його наперед з Київа до себе, до Москви, як колись Кальнишевського на Соловецькі острови й там вкинула його у смердячу яму, та з чортівським катівством почала поволи його вбивати.

Подібно вбиває Москва саме тепер і цілий український нарід, який знаходиться звязаний і осліплений у смердячій, московській ямі.

Одначе вже не довго тої муки. Цілий український нарід болїє над долею свого великого ученого й чекає лише тої хвилі, коли настане день страшної пімсти й відплати червоній Москві. А хвиля вже недалека, вже чути гомін надходячої бурі, що страшним гураганом пронесеться понад наш окровавлений край і вимете з нього ворогів, що саме тепер братаються й цілуються у польськім Кракові. Полетять вверх на сто вітрів польські пани й їх наймити польські фашисти в роді Пілсудського та червоні їх пролетарські приятелі в роді Буденного, Постишева й Сталіна — Джугашвілі, а великий і вільний український нарід, як каже наш поет - Мойсей, Франко, "засяє у народів вольних колі, трусне Кавказ, впережеться Бескидом, покотить Чорним морем гомін волі, і гляне як хазяїн домовитий, По своїй хаті й по своїм полі"...

Капітал Паном Канади

У дуже давних часах, як се вже знаємо, влада у всіх краях була в руках кількох упривілейованих одиниць. Так було у старинних часах. Богачами опікувались боги, вони давали їм мниме право володіння над сотками тисяч "простого люду", плебсу, а "святим обовязком того бідного плебсу було сповняти волю і забаганки та бути невільниками панів та богачів". Ті старинні часи давно вже проминули, про них згадує лише історія, одначе і тепер уся влада находиться в руках кількох, або кільканайцятьох одиниць. При теперішній капіталістичній господарці бачимо по одній стороні кілька одиниць, які мають доволі гроша, щоби купити собі, що їх душа забажає, по другій же стороні бачимо міліони, які не мають майже нічого, або так небогато, що се, що посідають, не вистарчає їм на заспокоєння щоденних життєвих потреб.

Так діється по цілім світі, в Европі, Азії, Африці, Австралії, Полудневій Америці, Злучених Державах, а також і у нашій довгій та широкій домівці, що зоветься Канадою. У Канаді, яка числить понад 10 міліонів населення, лише 150 тисяч осіб, або 1.5 відсотків платить доходовий податок, що виносить 30 міліонів долярів. З наведеної суми трошки більше як $20,000,000 платить 7,000 людей, яких дохід виносить $15,000 або більше. Сі числа говорять самі за себе і не потребують ніякого ближчого пояснення. Коли звернемо увагу на доходовий податок, який платять корпорації, то побачимо, щось цілком схожого з повище наведеним. І так у Канаді є 7,500 корпорацій, що платять загалом звиш $45,000,000 доходового податку, з чого 40 міліонів платить лише 1,400 корпорацій, які мають понад $50,000 доходу. Повищі цифри доказують без ніякого заперечення, що термін "кількох упривілейованих" або "концентрація богатства" не є пересадою, але дійсністю, опертою на фактах, яких не відважуються заперечити найзавзятіщі оборонці теперішньої нашої фінансової системи. Через ту саме нерівність у розподілі державного богатства кілька упривілейованих одиниць доказує своє "божеське право" до користання у великій мірі з державного маєтку і з доходів, які вони собі присвоюють.

Найважнішим фактом під сю хвилю є не загальна свількість богатства, яке посідає наш край, але пропорція, в якій його розподілено між поодинокі особи, кляси й корпорації. Наш край се неначе компанія, оперта на злучених акціях, якої капітал репрезентує міліони уділів, розділених між населення. На верхушку сеї листи находиться кількох капіталістів-фінансістів і банкирів, які посідають більшість уділів, підчас коли решта розподілена є між менших власників реальностей. Ми переконуємося, що усі уділи розподілено між 2 відсотків людей, підчас коли 98 з кожних 100 не були ніколи у можности набути стільки майна, щоби набути бодай один уділ, бо є залежними щодо своєї екзистенції й екзистенції своїх родин від окрушинок, що падають зі столів богачів у формі платні і винагород за працю, або від заплати за свій щорічний урожай.

А тепер застановімся, чи ті упривілейовані, в яких руках находиться влада, мають право до посідання таких численних уділів у державнім майні.

На першім місци застановімся, чи вони набули свої уділи через природну вищість, що більшо зовуть "випадковою відміною". Ми знаємо се з життєвого досвіду, що не усі люде є однаково обдарені красою, здоровлям, фізичною силою або інтелігенцією; ті, вище згадані річи є "випадкові". Трапляється нераз, що погані родичі мають гарних дітей, одначе ми ніколи не чули, щоби бідаки родичі привели на світ міліонера - сина, або дочку. Як бачимо теорія не завжди справджується у практиці.

На другім місци мусимо застановитися, чи поділ богатства відбувається завдяки певній скількости зручности, яку проявляють ріжні люде у полагоді своїх справ. Сей погляд вимагає дальшого розсліду, понеже у нім є дещо правди. Його можнаби назвати вповні правдивим поглядом, якщоб усі люде могли розпочинати свою карієру при цілком однакових способностях, бо нема сумніву, що більшу часть життєвого успіху вдалося осягнути при помочи зручности й бизнесової способности. Одначе, коли будемо придивлятися потомкам таких людей, що осягнули того рода успіхи, то зійдемо сейчас на блудні стежки. Трафлялися випадки, що якийсь чоловік прийшов у посідання величного майна чи підприємства, через те, що посідав певні прикмети, яких не посідали його товариші, одначе його син, що не відзначався нічим понад пересічного чоловіка, може стати його наслідником і посідати доходи, що далеко перевищають доходи пересічних людей. Він може розказувати й мати контролю над людьми, що перевищають його способностями, подібними до тих, при помочи яких його батько осягнув майно й славу. Коли дальше порівняємо зарібки адвоката і робітника, то не будемо могли сказати, що велику ріжницю між зарібками одного та другого спричинилася обставина, що адвокат є пильніший або способніший як робітник. У дійсности знаємо, що ся ріжниця у зарібках полягає на законом освячених нерівностях і привилеях. У давних часах особиста способність робітника у порівнанню з його паном не мала нічого до діла з ріжницею в їх економічним положенню. Ріжниця полягала головно у тім, що пан уродився у богатій родині, а невільник в убогій родині, як се має місце й тепер.

Хоч того рода причини можуть завважити хоч у невеличкім ступені на деякі нерівности у розподілі богатства, то одначе ми досі не брали під увагу невеличкої групи осіб, яких діяльність є головною причиною теперішнього економічного положення суспільства.

На третім місци, мусимо розслідити теорію, яку по причині недостачі лучшої назви, назвемо теорією "граблення що вдасться". Теперішній наш економічний устрій, коли його розслідимо, полягає на узаконенім рабункови й визискови. Крігер та Інсол не мали щастя бо їх приловлено при їх нечесній роботі. Їх здемасковано й представлено як бандитів, одначе опріч них є сотки таких, що поповняють далеко гірші злочини і вони находяться так у цілім світі як і у Канаді. Ми розслідили у той спосіб три можливі методи набування величезних посідань державного маєтку богатими людьми, і переконалися, що перші дві не відповідають як слід на питання, підчас коли третя "грабуй що вдасться" відповідає вповні методам фінансового світа.

Суспільство, як опирається на таких методах, не може тішитись постійним добробутом; воно безнастанно буде терпіти на періодичні "депресії", які цілком певно будуть ставатися з бігом часу що-раз частішими й що-раз поважнішими. Основою такої системи є контроля гроша й кредиту приватними одиницями і корпораціями, одначе з хвилею обняття контролі над національним богатством і національним кредитом державою, основа теперішньої системи буде зломана й існуюча структура розлетиться. Сі упривілейовані одиниці мають під своєю контролею усе, чого потребує нарід; вони мають під своєю контролею не лише богатства краю, але усі средства продукції того богатства. Машинерія продукції є в їх руках як також розподіл гроша, яке нарід потребує, щоби закупити машинерію. Нарід не може одержати гроша, хиба він має щось до виміни за нього, як наприклад фарму або фабричні продукти, а понеже достава машинерії й сирівця остає під контролею капіталістів, а нарід може одержати лише те, чого він потребує при помочі акцій, які є теж під контролею капіталістів, то се всьо виглядає радше як одностороння умова. Систему узаконеного рабунку ведеться при помочи "розводненого капіталу", бонусових акцій й ринкової манипуляції акціями.

На Теми Дня

Пан Еріо, бувший французький премієр і посадник Ліону, по переконанням політичним радикальний соціяліст, був у Радянськім Союзі і заїхав навіть на Україну. Всьо бачив він у рожевім світлі. Їздив сальонками чи там пулманами, їв правдивий "русскій кавяр" та інші ласощі, попивав з "пролетарськими комісарами" правдиве шампанське "чи бургундське" хвалив "досягнення" комуністичної влади, а комісарі хвалили під небеса порядки і добробут у Франції, подібно як хвалив лис пірячка ворони, що держала сир у дзюбі. Большевикам одначе замісць сира привиджувалися правдиві, золоті французькі франки і то не один, не два а сотки міліонів. Заїхав пан Еріо і на Україну, а що він собі товстенький, то не дуже запускався далеко від "вокзалів" у глибину краю й тому присягається, що нігде не бачив голоду, ні голодних. Виразно каже, курячої сліпоти не маю, бо чей же я добре їм і виглядаю товстий, тому присягаюсь, що не бачив на Україні ніякого голоду. Се дурна видумка німецьких гітлерівців з якими більшевики посварилися. Та не знати, чи читав пан Еріо, парискій "Матен", який друкується у міліоні примірників та який приніс 30 серпня першу велику статтю про голод на Україні. Є там дві статті з наголовками: Перший з них звучить: "Американські селяне, з походження Українці, що після 20 літньої неприсутности, завдяки спеціяльній ласці радянських правителів, дістали дозвіл на місячний побут у рідному краю, оповідають зворушливо в якому споминання гідному стані застали рідні села і своїх виголоджених земляків."

Другий же заголовок звучить ще яскравіше, хоч коротко: "Бачимо сцени людоїдства, тоді, як жива гарні". Чи не досить на опрокинення брехонь пана Еріота! А тепер запитаємо, чи допускали чекісти на двірці чи там "вокзали" кого з тих, що були голодні, як ними переїзджав п. Еріо? А може п. Еріо бачив товстих людей, подібних до себе по дорогах, якими переїздив його поїзд, але їх товстота, спричинена була голодовою набрескістю! А чи був п. Еріо у віддалених від стацій і опустілих селах? Певно, що ні, бо ледви чи доїхавби живий з поворотом до Ліону, не ставши смачною печенею голодних. Здається, що п. Еріо замісць хвалити большевиків лучше зробив би, колиб запамятавби собі московську пословицю, "Врі, да знай мєру, себто бреши але не забогато!"

ГРІМ ЗНАВ ДЕ ВДАРИТИ

Недавно шаліла буря з громами над Женевою й околицею. Підчас бурі ударив грім теж у будинок Союза Націй і спричинив шкоди на сотки тисяч франків. Сей удар грому є немов вказівкою, що Ліга Націй цілком зайва з огляду на політику, яку провадить. Є вона радше Лігою кількох імперіялістичних держав, що цілком не мають на думці ті високі ціли, для яких створено сю Лігу, себто оборону демократії, свободи й справедливости, боротьбу з мілітаризмом і оборону покривджених, але свої крайно егоїстичні ціли. Ліга Націй, се у дійсности кліка держав, подібно як є кліки осіб в деяких організаціях, інституціях і товариствах, що дбають лишень про свої особисті користи, а пересаджують й усувають усіх тих, що чесніщі від них і через те їм невигідні. Такі кліки й шайки є й між нами Українцями і прийде пора, що їх діяльність викриється й представиться їхнє дійсне й незамасковане обличчя, а се буде ударом грому для них і тих, що їх попирають або їх толерують. Замісць явно й отверто виступити проти них. Лицарства у нас не багато, за те рабського духа й хрунівства по самі вуха.

ЗАНЕДБУЮТЬ НАУКУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

В Інституті ім. М. Грушевського у вищій класі (4) не було ще досі, себто до 9-го жовтня ані одної години науки українських предметів. Попереднього учителя зі старокраєвими вищими студіями Дирекція віддалила, а новопризначений учитель, їздить іще досі з відчитами по Саскачевані й тому не може вчити. Требаж знати, що з початком грудня науку українознавства переривається на 6 тижнів, бо студенти й студентки приготовляються до своїх іспитів у вищих англійських школах. Питаємо тепер, коли питомці Інституту будуть мати час навчитися як слід української мови?

У бурсі ім. Петра Могили розпочато науку українознавства ще 27-го вересня.

Від багато літ видають в Канаді наші правительства як домініяльне так і провінціяльні величезні суми гроша на поправу ріжного роду збіжжа, домашнього скота, а навіть дробу, щоби лише виплекати якнайкраще збіжжа та домашний скот, аби з нього було як найбільше користи як для фармера так і для держави. Для тої ціли заангажовують правительства найлучших знавців даного фаху і основують по всіх усюдах експериментальні фарми, де роблять досліди, як найкраще ховати домашні звірята, яке збіжжа найлучше плекати, їздять по фармах лектори і дають лекції на ті теми; є у нас і рільничі школи, де учать як вести модерне і поплатне хазяйство. Словом, уряди роблять кілько можуть у тій ділянці. У ріжний спосіб пропагують справу кращої і поплатнішої господарки. І ті стремління не остали без наслідків. Ми поступили дуже богато вперед під тим оглядом і нині Канада, особливо Західня, чваниться найкращою маючою за собою світову славу, пшеницею, чистокровним (расовим) скотом і т. д. А тепер запитаємо, чи думали коли правительства над найважнішою справою, яка повинна їх понад все інтересувати, а іменно, чи застановлялися вони над поправою людства, що творить велику канадійську націю? Чи думали вони над тим, чи її виховується так як слід, чи і між нею нема "скробу" так як і між домашним скотом, чи не треба звернутися і в ту сторону, та бодай частинно поправити життя людей і перемінити "скроби" в добрих канадійських горожан? Ні, про сю справу всі наші-правительства чомусь не думають. Ніхто й не порушує, неначе би вона не існувала на світі. Забута вона й Богом і людьми. А чому воно так, спитає дехто. Відповідь проста. Тут не треба філософії, щоби побачити правду, як воно діється довкруги нас. Самі очі бачать і відповідають. Ніхто нації не виховує та навіть не думає ніхто про те, бо того нікому не треба, а особливо тим, що мають владу в руках, і в нинішній капіталістичній системі, де кожний хитрун використовує менше хитрого і жне його працею. Може не так? Еге, скажете, у нас чейже є школи, університети, чи не досить того? Досить, правда ваша, школи є та не для всіх, та й се ще не все. У школах учать та не виховують, а оставили все виховання матерям та вулиці. І тому власне у нас так богато того "скробу", бо ніхто не інтересується людством. Тут насувається нам на голову питання, чому се так? Коли є потреба видавати гріш на поправу збіжжа, домашнього скоту, дробу і т. д., то тимбільше повинна би бути потреба, щоби і люде виховувалися як слід на добрих і хосенних горожан. А що того не робиться, то тут певно щось криється більше, чим очі можуть побачити: На наш погляд воно виглядає так: Зі збіжжа, домашнього скоту, дробу, користають трохи фармері, а найбільше богаті купці, які роблять рік-річно грубі міліони долярів на тім бизнесі. Не орють, не сіють, а золоті плоди збирають. І ось нашо здався той "скроб", щоби з нього користали і наживалися його працею хитріщі від нього, (расові хитруни нації). Хибаж не таке саме діється з фабричним робітником. Використовують його всі і вся, бо він є лише "скробом" у великій нації. Капіталісти, в яких руках державна керма, до того й доводять націю, щоби вона була "скробом" та гарматним мясом, та щоби як найкраще можна користати з тої нації, коли вона буде без належитого виховання та вищої освіти, — словом коли вона буде "скробом", а якраз противно мається річ з домашним скотом і зі збіжжам.

Та до сеї справи ми ще вернемо колись та обширніще про се напишемо.

Каже наша пословиця, що від кому завсіди вітер в очи віє, а як циган женився то була ніч коротка. Наші-ж співгорожане Англійці, з якими стрічаємося що дня, говорять, що у них є така приповідка: Коли консервати вийдуть в силу і допадуться до державної керми, то так добре газдують, що ані цента з рук не пустять, а всі гроші збивають до своєї кишені, щоби було що випозичати державі та одержувати проценти, від яких то грошей не платиться доходового податку, а люде всі ходять піхотою, без праці і голодні. Кілько у тім правди не знаємо, але воно ніби щось і в тім є, бо аби таки правда, що консервати мають таке велике щастя, що дістались при помочи брехні до влади і се вже аж третій наворотом за нашої памяти.

ЗМІНА Й НАМ НЕ ЗАШКОДИТЬ

Від якогось часу вся англійська передова преса починає чимраз більше говорити про можливість домініяльних — як також провінціяльних виборів, — котрі правдоподібно, малиби відбутися в недалекій майбутности. А в парі з пресою деякі політичні партії вже вимащують кожний тріб своєї політичної машини, щоби "гладко" котилася підчас виборів, та заздалегідь назначують своїх маббутніх кандидатів, — не питаючись при тім нікого з виборців, чи вгодяться вони на таких чи ні? Коли якраз вибори випадуть це для нас зараз невяжне. Важне є те, щоби ми як правні горожане цього краю, зуміли використати всяку нагоду й прилагодитися до надходячих виборів не менше від Англійців. Годі дурити себе рецептою, котру свого часу підсунув нам один з українських часописів, — мовляв: "Ми лише гостями в Канаді" — і тому мусимо уважати, щоби своїми необережними кроками не наразили собі наших співгорожан англійського походження! Коли в Канаді головним засобом в поліпшенню загального добробуту, після засад демократії, є вибір законодатних чинників в часі виборів. У такім разі мусимо з тим числитися і, всяку таку нагоду вповні використовувати. Не сидім байдужно із заложеними руками до послідньої хвилі, а опісля знов нарікатимемо й говоритимемо, що вже нема часу приготовлятися. Бо такі "аргументи" не оправдають себе! Ми маємо зараз досить часу, щоби застановитися над тим, як нам при слідуючих виборах поступати, з ким нам іти, та кого нам вибрати! Дотеперішня наша політика, без вагання, сказавши завела нас під Іванову хату! А сталось се тому, що ми не зуміли вибрати відповідних людей — до легіслятури!

Людей котрі би мали в собі поза "політичні здібности" ще й рішучість та мужну відвагу, стати отверто кожної хвилі в обороні наших певних інтересів, та горожанських прав. Цього наші представники як в минувшині так і в сучасности не робили! Чи вони не хотіли, чи не розуміли, — це лише можуть сказати вони самі. Але доказом є, що за тисячі долярів, які вони вибрали з державних кас за свої посольські "услуги", вони не спромоглися ані на оден замітний внесок підчас парляментарних сесій, котрий би заімпонував був як, вже не цілому нашому населенню, то бодай хоч їхнім виборцям. Одначе, ні! За всі роки свого "політикування" оден з них "спромігся" підчас обіду на "Ротарі Клюб" в МекДоналд готелі пожалуватися Англійцям, що вони, — то є Англійці за повільно нас асимілюють. Ой доле-ж моя, доле, не завидна! А те що в самім Едмонтоні учителює пятьсот учителів, — які побирають около сімсот пятьдесять тисяч долярів платні на рік, а між тими пятьсот учителями лише одна Українка, й та сердега, щоби не стратити "джабу" майже вирікалася всього, що своє, то в пана посла не було відваги сказати! По що? — Добре що він має дві посади! Нехай другі, які кінчили вищі школи йдуть на брей лайну! Те саме можнаби сказати й про других наших послів - "політиків", які, поминаючи їхні здібности як добрих учителів, їхні політичні заслуги відносно Українського загалу, поза те, що вони були вірними своїм провідникам від Ю. Ф. А., можна зсумувати до — 0! — Тому, кажу, що зміна, яку безперечно, принесуть слідуючі вибори й нам не зашкодить... В.

Друкарня Івана Солянича

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДУЖЕ СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

У всіх друкарських справах удавайтеся до нас.

Товариства, Секретарі Шкільні та Муніціпальні, Місні Управи і Бизнесмени повинні удаватися зі всякими роботами до друкарні Івана Солянича, де дістануть добру роботу та скору услугу.

СПРОБА ПЕРЕКОНАЄ ВАС

Alberta Printing Co.

10336 - 96th STREET, EDMONTON, ALTA.

На Кооперативні Теми

(За Ш. Жідом)

При обговорюванню кооперативних тем мусимо теж звернути деяку увагу на християнський або релігійний соціялізм та християнську соціяльну школу, що розвинула сей релігійний соціялізм. Християнська соціяльна школа тішиться великим послухом і впливом у богатьох краях, головно в Европі. Одначе, коли говоримо про християнську соціяльну школу, то мусимо відріжнити дві такі школи: католицьку й протестантську. Обі ті школи ріжняться між собою методою та соціяльною політикою, а зате подібні до себе релігійним натхненням, яке черпають зі спільного джерела, яке теж не є однакове в обох церквах, бо у католицькій соціяльній школі таким джерелом є церква, себто непомильний римський папа, а у протестантів біблія, що складається зі старого й нового завіту. Католицька соціяльна організація звертає свій зір до тої доби, коли церква займала перше місце й коли всі соціяльні інституції залежали від неї. Тими, розуміється часами, були середні віки, що скінчились з відкриттям Америки. А ті саме часи опиралися виключно на корпоративній (цеховій) організації, себто організації майстрів і челядників. Католицька школа глядить з жалем на минулі віки, в якому суспільна організація носила християнський характер. Зовсім тому природно, що корпоративна організація видається католицькій школі основою всякої соціяльної організації.

Одначе споживчих кооперативних організацій у середніх віках не було. Ділялось се тому, що вони не були тоді потрібні, бо інтереси споживачів у тодішньому корпораційному устрою не були загрожені. Інтереси споживача були у тих часах не менше хоронені як інтереси робітника. Правила поступовання диктувала у тих часах як не сама держава то самі корпорації, а ті правила були немилосерні супроти працівників, які шкодили споживачам.

По тій причині не було тоді кооперативних товариств, які боронилиби інтереси споживачів. У нинішніх, новітніх часах такі кооперативні товариства є конечні, бо кооперативний режим упав. Тому церква не відновлює кооперації, воскресила цього їхнього духа. І через се католицька соціяльна школа шукає розвязки при допомозі професійних стоваришень синдикалізму (себто спілок торговців, фабрикантів або промисловців для порання спільних справ). І так, католицькі синдикати поширились у великім числі у Німеччині, а навіть у Франції. А тепер питання, чому католицька соціяльна школа не дуже спішиться попирати споживчі кооперативні товариства. Діється се тому, що ця школа охороняє передовсім середні кляси: малого майстра, малого купця, дрібний промисл, які являються останками колишнього режіму. Католицька школа боронить їх перед наступом великого промислу, капіталізму та акційних товариств.

Католицька соціяльна школа не дивиться приязно на споживчі кооперативні товариства, бо вони мають за свою ціль усунення малої торговлі та малого майстра, як тільки кооператива зможе виробляти товари своїми засобами.

Вже скорше склонною буде католицька соціяльна школа признати кооперативне робітниче продукційне товариство; саме творцем такого товариства був у 1832-ім році Біше, що належав до католицької школи.

Одначе католицька соціяльна школа попирає лише одну форму кооперації, а нею є саме кредитова кооперація. Сю форму кооперації попирає католицька соціяльна школа через те, що вона визначає гроші малим майстрам, селянам, дрібним купцям і тим чином підпомагає середні кляси. Одначе й того рода кооперативні товариства не йдуть спільно зі споживчими кооперативами.

Одно лише непокоїть сю вище згадану школу, що кооперативний рух, щораз більше схиляється до соціялізму, мимо невтральности, яку голосить. Хоч кооперативістична програма офіційно полишається невтральною більшість провідників кооперативного руху та соціялісти, вільнодумці, жиди й протестанти. І се саме католицьку школу не дуже то й радує.

Католицька соціяльна школа, приглядаючись ближче кооперації побачила, що між кооперативним рухом а нею є деякі схожости. А саме проті схожости поговоримо слідуючим разом.

ЩО БУДЕ ЗА СТО ЛІТ?

Редакція одного австрійського соціялістичного часопису "Бунте Вохе" перевела анкету між ученими представниками соціольогії, медицини, літератури й мистецтва, на тему: Як буде виглядати світ за 100 літ?" Дві відповіди подаємо тут для наших читачів:

Професор Юлій Тандлер, гігієніст, у Відні, пише:

Світ буде або гарний — або його не буде.

За 100 літ на тих місцях, де сьогодні цвитуть поля — буде шуміти ліс, а ріки перемінються в багна, що поглотять румовища запавшихся міст...

А в кількасот літ пізніще прийдуть учені та викопають нас. Будуть писати про нас книжки й будуть цікавитися, що спричинило кінець сучасної людськости й її культури. Будуть писати наукові розвідки про те, чому люде взаємно винищили себе, чому ліси покрили врожайні поля і в який спосіб міста попали в румовища. Якийсь учений буде твердити, що людськість знищила газова війна...

Теперішня культура й люде будуть істнувати тільки тоді, якщо народи розпічнуть нове життя, перестануть взаємно себе мордувати і заведуть інший лад.

Отже за 100 літ світ буде гарний і добрий — або його зовсім не буде...

Макс Адлер, визначний теоретик марксізму, професор віденського університету, так пише:

Добробут і свобода

Суспільство перейме всі средства продукції в своє посідання, а планова господарка запевнить усім членам суспільства добробут, від народження аж до смерти.

Без журби за хліб.

Справа хліба нарешті перестане бути журбою, — а вже те саме означує цілковиту переміну цілого життя і життєвих настроїв будучих поколінь.

Безжурне життя буде таке саме, як наприклад сьогодні віддихання. Люде не будуть працювати, як тепер, у поті чола, але будуть вважати працю як приємність. Праця не буде прокльоном, але розривкою.

10 літ праці по 5 годин денно

Вже сьогодні продукція праці незвичайно зросла, а фабрики витворюють свої вироби автоматично, без невеликої сили людей.

Вже сьогодні вистане працювати 4 або 5 годин денно й не довше як 10 років, щоби витворити продукти для загального запотребування.

Так отже майбутні люде будуть працювати як армія праці менше більше від 25 до 35 року життя й то найбільше по 5 годин денно. По скінченні своєї праці, будуть могли жити свобідно, після своїх потреб і бажань.

Розвиток культури

В мистецтві й поезії, в науці й фільософії — людність увійде на нові розвоєві дороги, що будуть ріжнитися від теперішних мабуть так, як дороги т. зв. цивілізованого світу від доріг первісних людей.

ЛІЧНИЧІ ПРИКМЕТИ ОВОЧІВ

Природа дала чоловікові в овочах невичерпані лічничі засоби. І так виноград, головно синій, онтерійський, чистить кров. Він є теж знаменитим ліком проти ревматизму. Брескині мають теж лічничі прикмети, одначе не повинні бути перестиглі; спожиті зрана, натщо є найздоровіші. Грушкі є також дуже поживні, мають у собі вапно, потрібне до творення костей. Вони помагають теж при віддаванню сечі. Колиж добре їх не пережувати, спричиняють запір. Сік кавуна добрий проти пропасниці та проти ниркових недуг. Сушені черешні (борівки) є добрим ліком проти розвільнення. Суниці мають у собі богато фосфору, тому добрі на нерви. Коли нараз зісти багато суниць, то се спричиняє горячку, головно у дітей. Люде, що нездужають на ревматизм дістають часом після зїдження суниць плямки (т. зв. кропиву). Сливки ділають добре на кишки, одначе не треба їх їсти забагато. Сливки треба їсти обібрані, бо їх шкірка в жолудку кисне й тим спричиняє гази.

Сік з малин із цукром і медом а також і без меду, се знаменитий, випробуваний лік проти кашлю. Порічки (веприни) чистять кров, жовч і зелези. При тревалім їдженню порічок оживляється слизна оболона, стягаються жили й спиняється кровавлення. Найпожиточнішим з усіх овочів є яблуко, яке помагає травленню, не допускає до затвердження та усуває хоробливе витворювання газів. Яблуко має в собі багато фосфору є добрим ліком проти вапнення жил у старіючихся людей, відсвіжує змучені нерви та тимаємим успокоює та помагає при сні. Яблочний чай (з сушениці) добрий є при корчах і катарі дихавок (бронхіяльним катарі). Душені (перетирані) яблука добрі для слабих і старих, а також є здоровою й легкостравною поживою для дітей.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Нюарк, Н. Дж.
26-го вересня, 1933.

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

В квітню, сього року, минуло 25 років як молодий тоді студент Мирослав Січинський став месником за кривди українського народу, та револьверовим вистрілом вбив ката українського народу, графа Андрія Потоцького.

Про ту історичну подію, про той перший бунт укр. народу проти гнобителів, який започаткував Січинський, українська преса в Америці повинна у двацять-пять-літню річницю сеї події заговорити, пригадати нашій іміграції ті гарні дні для нашого народу за намісникованя Баденія та Потоцьких. Особливо тепер, коли у ст. краю деякі члени Ундо скрито чи явно стремлять до угоди з теперішнім урядом Пілсудского. Тепер про цю історичну подію повинна українська преса писати.

Но шож, большевики за вчинок Січинського з 1908 р. писати не будуть, а Свобода у Джерзі Сіти, також з неприхильности до Січинського про це не напише.

Одинока часопись, що в квітню сього року помістила пять дописей про сю подію, то "Народна Воля" в Скрентоні.

Опріч згаданих дописей, "Народна Воля" мала передрукувати по конвенції Укр. Роб. Союза, книжочку під наголовком "Весь Світ в Укр. Справі."

Ся книжочка, видана в Києві, 1909 року і є дуже цінною збіркою з усіх більших статтей у чужомовних часописах, що писали тоді, себто в квітню, 1908 р. про причину акту Січинського.

Однак сталось так, що Мирослав Січинський на конвенції у Філядельфії зістав вибраний головою Укр. Роб. Союза і ринночасно стає третим членом редакційного комітету "Народної Волі" та через се не може згодитись, щоби "Народна Воля" писала спомини про акт з 12-го квітня, 1908 року.

А дуже пожаданим було би, щоби ту брошурку передрукувати та пригадати нашій іміграції ту гарну годину годину під Баденім та Потоцьким, тимбільше, що там у старім краю Ундо скрито чи явно стремить до угоди з урядом Пілсудского.

Брошура цікава й цінна. Цінна тимбільше, що про наші терпіння, гніт й боротьбу писали не ми самі, а чужі люде.

К. Багрій.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС"

ПРИГАДКА

КІЛЬКА ЛІТ ТОМУ НАЗАД ТИСЯЧІ АЛБЕРТІЙСЬКИХ ФАРМЕРІВ СТАРАЛИСЯ Й ПРАЦЮВАЛИ ДЛЯ ПОБУДУВАННЯ АЛЬБЕРТІЙСЬКИХ ПУЛ ЕЛЕВЕЙТОРІВ. ВИСЛІДОМ ЇХНІХ СТАРАНЬ Є, ЩО ПУЛОВА СИСТЕМА ТІСНОЮ СІТТЮ ПОКРИВАЄ ЦІЛУ ПРОВІНЦІЮ.

ТІ САМІ ПРИЧИНИ, ЯКІ ЗАОХОЧУВАЛИ ПРОДУЦЕНТІВ ЗБІЖЖА ДО СТАРАНЬ ПРО ОБСЛУГУ Й ЗАБЕЗПЕКУ ТОЇ КООПЕРАТИВНОЇ СИСТЕМИ ЕЛЕВЕЙТОРІВ КАЖУТЬ ТЕПЕР НА БІЛЬШУ СКАЛЮ ПОШИРИТИ ТЕ ПОСЛУГУВАННЯ ЕЛЕВЕЙТОРАМИ.

Alberta Pool Elevators

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТІЛИБ ЧИТАТИ ЧАСТІЩЕ ЧАСОПИСИ

Поручаємо

Запренумерувати собі одинокий український часопис на американському континенті,

НАРОДНУ ВОЛЮ

що виходить **три рази** в тиждень і доходить до Канади до трьох днів від дня видання.

Часопис редагований в дусі робітничім і дуже інтересний своїм добірним матеріялом.

В склад Редакційного Комітету часопису входить між іншими широко звісний українському громадянству МИРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ.

Передплата виносить: До Канади $5.00 на рік, однак канадійські читачі можуть замовляти часопис "квартально" посилаючи $1.25 на три місяці.

Адреса: NARODNA WOLA
324 OLIVE STREET, SCRANTON, PA., U.S.A.

На днях вийшла з друку СЕНЗАЦІЙНА ДРАМА —

ДАНИЛИШИН і БІЛАС

в чотирох діях, з під пера Ст. Васкана.

Ця драма представляє живу картину з препамятних подій Українських Революціонерів в Городку Ягайлонськім в 1932 році.

Замовлення шліть до:—

S. WASKAN

10336 - 96th STREET -:- EDMONTON, ALTA.

Ціна примірника **35 центів**, для книгарень і товариств значний опуст.

Тепер Пора Будувати Дім, Коли Матеріял Танний

Громади будують Народні Доми, Церкви, приватні люде будують хати. Цього вимагає життя.

Наш довголітний досвід в будівництві є запорукою, що поручена нам будівля вас вповні вдоволить.

Коли маєте намір будувати хату, Народний Дім, Церкву, чи інші будівлі після найновішого стилю, то заким віддаєте ту роботу кому іншому удайтеся перше до:

JOHN DANYLOWYCH

12028—91st STREET, — EDMONTON, ALBERTA

Картка Замовлення

Висилаючи передплату на "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" виповніть сю картку і зашліть до Адміністрації

THE FARMERS' VOICE
10336—96th Street Edmonton, Alberta.

Посилаю ...., як передплату за "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" на .... рік, (пів-рік), (черть року). Часопис прошу висилати на адресу:

Імя і назвиско ....

Почта ...., Провінція ....

Недогляд то Марнотравство

Може Ваш водомір числить більше. Може Ваш форнес не впорядку і марнує опал — покличте нас, — ми оглянемо все задарма.

УКЛАДАЄМО ФОРНЕСА, ВОДОПРОВОДИ, ҐАЗОВІ І ПАРОВІ ОГРІВАННЯ.

Ross Plumbing & Heating Co.

10322-96th STREET EDMONTON, ALBERTA
Telephone 28721
N. SPACHINSKY, Mgr.

Знання - Це Сила

ЗА 2 ДОЛЯРИ — 40 КНИЖОК

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ!

За два доляри пишемо Вам всі тут наведені книжки. Користайте з нагоди!

Замовлення й гроші посилайте на ниже подану адресу:

НАУКА АСТРОНОМІЇ:
"Наш світ" — Земля, сонце, місяць, планети й зорі, їх вигляд.
НАУКА ПРО ЗЕМЛЮ:
"Опис землі" — Наука географії, частина I.
"Які є народи і держави на землі?" — Наука географії, ч. II.
"Історія землі" — Як творилася наша земля? Наука геольогії.
Атлас — Збірник мап, статистичних образків і краєвидів.
НАУКА ПРО ЖИТТЯ:
"Розвиток життя на землі" — Як повстало перше життя на землі?
"Основи життя" — Наука біольогії, ч. I.
"Як повстає життя?" — Наука біольогії, ч. II.
НАУКА ПРО ЛЮДИНУ:
"Людина й машина" — Як збудоване тіло та як воно працює.
"Чоловік та жінка" — Про полове життя та полові хороби.
НАУКА ХЕМІЇ Й ФІЗИКИ:
"Тайни природи" — Початки хемії.
"Про силу, працю й машини".
"Чого земля потребує?" — Господарський курс дома.
НАУКА ПРО ЗВІРЯТА:
"Світ звірів" — Про тварини, як збудоване їх тіло, від найменших до найбільших.
"Які є тварини на землі?" — Опис усіх тварин світу.
СВІТОВА ІСТОРІЯ:
"Про найстарші часи [illegible] життя на землі"
"Історія старинного Сходу"
"Між двома морями" — Історія старинного Вавилону й Жидів.
"Країна сонця й радости" — Історія старинної Греції.
"Сила меча й сила духа" — Величі упадок старинного Риму.
"Під владою двох мечів" — Історія Західньої Европи до реліґійної реформації.
"Причини світової війни".
"Як провадилася світова війна?"
"Великий зрив" — Доба Центральної Ради.
"Боротьба світів на Україні" — Доба Гетьманщини.
"Історія Галичини в рр. 1918-1919"
"Велика Україна в огнях" — Доба Директорії УНР.
"Як гасли вогні" — Доба диктатур.
"Царі й люди" — Революційний рух в Росії.
"Як упала царська влада в Росії?"
РІЖНІ:
"Про світову господарську кризу"
"Що таке самоосвіта та як до неї братися?" — Порадник, як самому вчитися.
"Культурна людина" — Наука про те, як жити з людьми.
"Слово до молодих людей".
"Страх в лісах Індії" — Оповідання.
"Огонь умер!" — Оповідання з життя староданніх людей.
"Між чорними людьми".
"Як українець товкся по тім світі".
Оповідання про сили природи.
"І не й те" — Нариси з 1918—1921 р.

P. BUNIAK,
Ul. Zulinskiego, 15/50, Lwow, East Galicia, Poland, Europe

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—

The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

542 ВИПАДКИ ЗАНЕДУЖАНЬ НА РАКА В АЛБЕРТІ

Зі звіту комітету пошуків недуги рака при Албертійськім Медичнім Товаристві показується, що минулого року було у нашій провінції 542 випадки занедужань на сю недугу, з яких 528 закінчилось смертю пацієнтів. Головною причиною розвитку сеї недуги й численних випадків смерти є та причина, що люде іґнорують перші признаки сеї страшної недуги й не вдаються за лікарською поміччю тоді, коли ще можна припинити розвиток сеї недуги.

32 СТЕЙТ СТАЄ МОКРИМ

Як зненавидженою є насильно впроваджена прогибіція у Злучених Державах свідчить та обставина, що вже 32 стейт заявився за знесенням прогибіції. Тим саме стейтом є Вирджінія. Коли ще лише чотири стейти заявляться за знесенням прогибіції, Акт Волстеда, що впроваджує прогибіцію, буде викреслений із конституції Злучених Держав.

ТАЙНА ПОВСТАННЯ МАТЕРІЇ ВІДКРИТА

ПАСАДЕНА, Каліфорнія. — Вже віддавна догадувались учені, що матерія повстає наслідком руху, одначе не могли того провірити. Доперва тепер переведено досліди, які виказали, що рух перемінюється у матерію. У той спосіб відкрито тайну повстання річей. Сього винаходу довершили молоді американські фізики з "Каліфорнія Інститут оф Текнолоджі" і з Кембридж в Англії. Радіові проміні перемінено в електричні частини. Кожний промінь видав два електрони: неґативний і позитивний. Ті дві частини є тими частями, які творять матерію, себто всьо, що повстає на світі, від чоловіка аж до звізд.

ПАПА РІШИВ РАТУВАТИ ГОЛОДУЮЧИХ У РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ

До Риму вернув недавно висланник папи з поїздки по Радянськім Союзі. Він твердить, що положення у Союзі дуже поважне, бо з приходом зими готово вимерти з голоду около 12 міліонів населення, головно на Україні. Папа мав сказати,, що нехай се коштує, скільки хоче, але треба знайти дорогу, щоби сьому запобігти. Тому задумує папа вислати до Радянського Союзу харчову експедицію, одначе нема певности, чи большевики її допустять.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВЕРНУТЬ ДО ЗОЛОТОЇ СТОПИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт має видати небаром заяву, з якої буде виходити, що Злучені Держави вернуться незабаром знову до золотої валюти, як було давніще.

АРЕШТУВАННЯ ДВОХ БАНДИТІВ ЗА ЗБРОЙНИЙ НАПАД

КЕЛҐАРІ. — Арештовано тут двох братів Василя й Івана Сиротів за збройний напад на Джеймса Пікака і його жінку, коло Гай Ривер, яких 40 миль на полудне від Келгарі. Згадані два бандити, з яких перший має 21, а другий 18 літ, задержали автомобіль Пікаків і забрали їм пять долярів та ключ від автомобіля.

УЗНАННЯ ВИННИМ МОРДУ

БЕТЕЛФОРД, Саск. — Суд присяглих по 3-годинній нараді, узнав винним морду Степана Богуна, 19-літнього молодця з Крайдор, Саск. Богун застрілив з рушниці почмайстра Петра Померуела й забрав від нього значну грошеву суму. Засуд буде проголошений пізніще.

Судді присяглі до свого вироку додали просьбу за уласкавленням по причині слабого умового розвитку молодця, якого умові здібности рівняються духовому розвиткови 10-літньої дитини.

МИХАЙЛО ГОРУК ПРИПАДКОВО САМ ЗАСТРІЛИВСЯ

СМОКИ ЛЕЙК. — Михайло Горук, 15-літній хлопець припадково застрілився у неділю, вечером, 1. жовтня, коли піткнувся несучи 22 каліброву рушницю в руках.

Хлопець, який був сином Івана Горука, мешкаючого 4 милі на схід від Василь почти йшов за коровами, взявши зі собою рушницю, щоби полювати на куропатви. Куля перейшла через грудну клітку, спричиняючи безпроволочну смерть.

Молодший брат убитого Юрко, що йшов разом з Михайлом, прикликав родичів, а ті повідомили про випадок кінну поліцію.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПЛАЗУЮТЬ І ЛЕСТИТЬСЯ ВСІМ, ФРАНЦУЗЬКИМ КАПІТАЛІСТАМ І ПАПІ

Французька радикальна преса пише, що в часі перебування Еріота в Москві радянський уряд запевняв його, що Совітський Союз готовий заплатити Франції частину царських боргів, щоби лише відновити царсько - французький військовий союз. А ще не так давно присягались большевики, що жадних царських довгів платити не будуть! З Варшави знова доносять, що там приїхав відомий большевицько-жидівський агітатор Радек, для розпочаття переговорів з папським нунцієм про навязання зносин між Совітським Союзом і Ватиканом. Саме тепер повернув з Риму папський нунцій, архиепископ Мармаджі. Він був на довшій авдієнції у папи римського. Італійський посол у Москві старається зблизити Ватикан і радянський уряд.

Папа сподіється добути від большевиків признання релігійної свободи. Догадуються, що й Злучені Держави поставлять се саме як свою умову визнання Совітського Союза, яке небаром має наступити. Большевики готові пристати на ті домагання, бо дуже бажають одержати американські кредити. Як бачимо, то большевики зробилися тепер незвичайно "кайнд і майлд" або як каже наша пословиця: Коли тревога, тоді до Бога.

ЗБІЖЕВИЙ АЛЬКОГОЛЬ НЕ ОПЛАЧУЄТЬСЯ

Час від часу подавано пропозиції, щоби надвишку канадійського збіжжа уживати до виробу індустріяльного алькоголю та уживати як палива до моторів. Недавно одначе професор албертійського університету заявив, що користь з індустріяльного алькоголю є сумнівної вартости. Збіжевий алькоголь, показався невдоволяючим паливом до моторових машин, які досі опалювано газоліною.

ЕКЗЕКУЦІЮ МЕКЛЕЙНІВ ВІДЛОЖЕНО НА 2 ТИЖНІ

В останній хвилі, себто на 6 годин перед екзекуцією МекЛейнів, суддя найвищого суду Алберти, Твіді, казав застановити екзекуцію засуджених. Екзекуцію відложено до 20 жовтня й кат Еллис відіхав сейчас до Нової Шкоції.

Екзекуцію відложено з тої причини, що адвокат молодшого МекЛейна одержав достаточну суму гроша, щоби внести відклик або апель до найвищого трибуналу в Оттаві. Екзекуцію МекЛейна, батька, застановлено тому, що він може бути важним свідком при переводженню нового суду над сином, якщо так рішить найвищий трибунал в Оттаві.

Протестантські духовники в Едмонтоні, не могучи осягнути помилування молодшого МекЛейна, зібрали достаточну суму, яка уможливить внесення відклику до найвищого трибуналу Канади.

Щира розмова.

—А що ти робилаби, мов кохана жіночко, якби я вмер?
—Одурілаби з жалю!
—Вдруге віддалабися?
—Ой ні, на стільки вже я не одурілаби!

У адвоката.

Адвокат: Ну, й щож вам сказав суддя?
Селянин: Відіслав мене до чорта.
Адвокат: А ви що на се?
Селянин: Та я прийшов до пана адвоката.

Адвокат (до клієнта в канцелярії): — Прошу сідати!
Клієнт: Дякую — я насидівся досить, цілих три місяці!

Батько і син.

(Сміховинка з Великої України)

В будний день зайшов батько зі сином до коршми горівки напитися. Засиділися в коршмі та ки добре тай випили немало.

Випивши, ідуть оба домів, обнявшися, тай колишуться немов на весіллю.

—Газдуємо ми, тату, — каже син — бодай чорт нашого батька погаздував!
—Чийого, сину, батька? — питається старий.
—Та як вам жаль, тату, свого, то нехай буде мого! — каже син.

Серед дороги підчас вітру.

—Перепрошую, чи не знайшли ви де тут капелюха?
—Знайшов, одначе я пустив його з вітром, бо був на мене замалий.

Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ.

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:

ALBERTA PRINTING CO.
10336—96th STREET, EDMONTON, ALBERTA.
або
D. Sollanych
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ
Субота, 7-го жовтня, 1933

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	39½
Ч. 2. Нордерн	37
Ч. 3. Нордерн	35
Ч. 4. Нордерн	30½
Ч. 5. Нордерн	27
Ч. 6. Нордерн	23
На годівлю	21
ОВЕС:—	
Ч. 1. С. В.	14½
Ч. 2. С. В.	11½
Екстра ч. 1. на годівлю	11½
Ч. 1. на годівлю	9½
Ч. 3 на годівлю	6½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 4. С. В.	4
Ч. 3. С. В.	15
Ч. 4. С. В.	12½
Ч. 5. С. В.	11½
ЖИТО:—	
Ч. 6. С. В.	10½
Ч. 2. С. В.	23½
Ч. 3. С. В.	21½
Ч. 4. С. В.	18½
Занечищена	18
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	109
Ч. 2. С. В.	105
Ч. 3. С. В.	90

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ
Субота, 7-го жовтня, 1933

ТЕЛЯТА:—	
Добірні	$3.50 до $4.00
Звичайні - середні	$2.25-$2.75
БИКИ:—	
Добрі	$2.50 до $3.00
Середні	$1.50 до $2.25
КОРОВИ:—	
На заріз	$1.50 до $1.75
На консерву	$ .50 до $ .75
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.25
СВИНІ:—	$5.10
ВІВЦІ:—	
Добрі до вибору	$3.00-$4.00
Звичайні-середних	$2.00-$3.00
Однорічні	$1.50-$2.50
Вівці самиці	$1.00-$2.00

Загадки.

Висить гість, та ніч їсть.
(свічка)

Через гору дорога, а кінців її найти не можна; світ її видить, а піти нею не піде.
(веселка)

Хто все їде, а ще ані кроку не увійшов? Все бє, а ще нікого не вбив?
(годинник)

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ дістанете в **SIGERIST STUDIO** 9942 Jasper Ave. Edmonton

N. ROMANIUK Адвокат і Нотар. Телефони: Офісу 26629; Рез. 82705. 304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co. G. H. VANALLEN, K.C. THEODORE COHEN, LL.B. Адвокати. 2 National Trust Building, Edmonton, Alta. Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА **Harvie, Bury & Yanda** Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи. 808 Bank of Toronto Bldg. Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21962 House Phone 23556. **E. C. DARLING** АДВОКАТ. 707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЄВЧАС ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР. Тел. Офісу 23132 — Рез. 24584. Suite 4., Bradburn-Thomson Blk. 10160—101st Street, Edmonton.

Український Лікар **Др. ОСИП МЕҐАС** KITCHEN BLOCK, Room 801. Phone 24646. 10164a—101st Street EDMONTON ALBERTA

Телефон Офісу 24416. **Др. І. Верхомин** ЛІКАР - ХІРУРГ. Тел. Резиденції 73158. Електро-Терапія. Christie Grant Block, | **Др. Ф. Ґовда** ДЕНТИСТ. Тел. Резиденції 23219. Edmonton, Alberta

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ **Western Sign and Art Studio** виконує Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ. Довголітня практика, совісна обслуга! За кожну роботу ручимо! Уділюємо безплатно порад в малярських справах. МИХАЙЛО КРИСА, властитель. 10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що два тижні, кожного 10-го і 25-го дня в місяці. Передплата виносить на рік $1.00, на півроку 50ц. 10336 — 96-та вулиця, Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE. Ukrainian Semi-Monthly. Published on the 10th and 25th day of each month. 10336—96th Street, Edmonton, Alberta. Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 20. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 25-го ЖОВТНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, OCTOBER 25th, 1933. No. 20. VOL. II.

Фармерський Страйк у Злучених Державах

Минулого тижня розпочався у деяких стейтах Злучених Держав як Норт Дакоті, Небрасці, Ілліноїс, Миннесота, Айова і інших фармерський страйк, викликаний "Товариством Національного Фармерського Свята". Привід до викликання сього страйку дала проклямація говернора Норт Дакоти Лангера, який наложив "ембарго" на пшеницю, тобто заказ торговлі пшеницею. Страйк мав розпочатися у минулу суботу в полудне. Директори згаданого товариства видали такий ультімат: Не будемо платити податків ані процентів, аж доки не подбаємо про свої родини.

У згаданій проклямації говориться дальше: "Не будемо платити процентів від довгів аж доки не одержимо коштів продукції фармерських продуктів". "Будемо купувати лише те, чого конечно нам потреба". Полишимося в домах, в яких дотепер мешкалисьмо". Не будемо продавати наших продуктів, аж поки не дістанемо за них коштів продукції, одначе будемо вимінювати наші продукти з робітниками й тими, що не мають заняття, за річи, які потребуємо на фармах, на основі коштів продукції для обох сторін".

Директори порішили, що страйк має так довго тревати, аж фармері одержать за свої продукти кошта продукції й аж поки їм не дасться винагороди відповідно до Акту Фрейзіера. Директори згаданого товариства заявили, що правительство кермується інтересами богачів і тому воно стратило довіря фармерів не зприводу одного акту, але по причині цілого ряду актів. Дальше кажуть директори, що вони готові попирати державну адміністрацію, коли вона признасть право фармерів домагатися за фармерські продукти, консумовані у Злучених Державах, кошти їх продукції. Дальше домагаються вони рефляції гроша, то є збільшення числа грошей, що є тепер в обігу до їх (фармерів) нормального мірника. Вони домагалися від попередньої сесії конгресу признання коштів продукції на фармерські продукти, але їм сього не признано.

Коли на інші товари установлено кодексом "Найри" стало означені ціни, домагалися сього й фармері на свої рільничі продукти. Замісць установити такі ціни, правительство видало кодекс, який зменшає засівну площу під пшеницю, кукурудзу й бавовну. Тому саме, говориться у проклямації, фармері осуджують таке поступовання правительства, бо воно видає міліони на оборону, але ані цента на охорону американських домів.

Страйк мав ще бути викликаний минулої весни, але на вставлення президента Рузвелта його відкликано.

Згадане Національне Товариство числить 2 міліони членів.

Успіх страйку буде цілковито залежати від солідарности поодиноких членів та відділів товариства, які мусять здержати усю висилку своїх продуктів на торговельні ринки. На жаль, серед ріжних галузей фармерських організацій нема (Продовження на стороні 4-ій)

Др. ЙОСИФ МЕҐАС
проспективний кандидат домініяльного виборчого округа Веґревил при слідуючих домініяльних виборах.

Постійні поголоски про виступ д-ра Меґаса на політичну арену в Алберті прибирають що-раз більше реальний характер і його кандидатура стає більше як певна.

Що-ж до самої популярности кандидата, то нема найменшого сумніву, що др. Меґас є одним з наших визначніщих громадян Західної Канади, який посідає потрібні кваліфікації на це поважне становище.

Головною чертою його характеру є загально знаний факт, що др. Меґас власними силами й залізною енерґією без нічиєї помочі, тяжкою працею осягнув одну з найповажніщих наукових професій, а то **докторат медицини і хірургії!** І лише завдяки сильній волі та витревалости, др. Меґас сьогодні є одним з найпопулярніщих українських лікарів в Едмонтоні.

Др. Меґас, як і багато з нас, переходив гірку школу в молодім віці, він працював як звичайний фармерський робітник, майнер, учитель, журналіст, редактор, шкільний інспектор та організатор Інституту ім. П. Могили в Саскатуні.

Др. Меґас був одним з тих українських камінярів, які положили перші підвалини під наші культурно-просвітні інституції в Західній Канаді, — котрі дали почин до масового вишколення і виховання української молодіжи на канадійськім ґрунті.

Український загал, оцінюючи народню працю д-ра Меґаса в 1918 році вислав його як свойого представника на мирову конференцію до Парижа й на Україну, де він входить в тісніші контакти з передовими мужами і тодішніми представниками Української Держави, як також з представниками европейських держав.

Постійним бажанням д-ра Меґаса було завжди і є, служити українській справі не лише в Канаді, але і в Европі так, щоби український нарід зміг на культурній і політичній ділянці стати нарівні з другими культурними народами світа.

Те саме бажання як-раз спонукує тепер д-ра Меґаса дістатись до Оттави, через веґревильський виборчий округ, щоби з парляментарної трибуни мати лучшу спромогу захищати національні інтереси українського народу по цім і тім боці океану.

Якою партійною дорогою др. Меґас думає дістатися до оттавського парляменту, напевно не знаємо. Одначе знаємо, що др. Меґас за увесь час свойого життя в Канаді був все ревним і солідним лібералом, — якого Український Горожанський Комітет у Вінніпеґу, ще в 1918 році уважав за найвідповіднішого до зложення спеціяльної подяки в імени українського народу в Канаді сер Вилфредові Лорієрові, тодішньому провідникові ліберальної опозиції в оттавськім парляменті, за його завзяту оборону горожанських прав канадійських Українців, — яких тодішнє консервативне правительство Бордена старалося позбавити горожанства.

Послідними роками, по повороті з Европи, др. Меґас виявив свої щирі симпатії до робітництва і фармерства, пишучи обширніщі наукові статті на гиґієнічні теми в українських часописах, як також даючи багато популярних лекцій і відчитів в Укр. Роб. Домах на теми санітарности й гиґієни.

Від 1926 року др. Меґас є постійним членом Укр. Роб. Запомогового Товариства, як також офіціяльним лікарським референтом для сього товариства на провінцію Алберту.

КАНДИДАТИ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ ДО МІСЬКОЇ РАДИ

Канадійська Робітнича Партія, приготовляючись взяти дільну участь у міських виборах у нашім місті, які відбудуться 8. падолиста, поставила свого кандидата на мейора (посадника), чотирох кандидатів на радних (алдерменів) і трьох кандидатів на шкільних трестів. Кандидатом на мейора поставила Робітнича Партія дотеперішнього мейора Д. К. Натта, що вже третій раз кандидує на се становище. Робітничими кандидатами на алдерменів (радних) є: дотеперішні алдермени Г. Д. Ейнлей, Джеймс Финдлей й Райс Шеппард та панна Маргарета Кренг. Кандидатами до шкільної ради є: Др. Френк Кренг, С. С. Бокатт і Л. Е. Прайс. Бокатт і др. Кренг засідали й досі у шкільній раді. Мейор Натт, виголосив свою кандидатську бесіду, в якій сказав, що в часі світової війни працюючі боролись на трьох фронтах, а у сій боротьбі мусять боротись аж на чотирьох фронтах. А боротьба, яка чекає робітників буде дуже завзята. Дальше заявив мейор Натт, що він стає як кандидат на мейора, покликуючись на те, що вже зробив в часі свого двохлітнього урядування. Він знає, що робив блуди, але робив їх не свідомо й в тій надії, що в той спосіб прислужиться як найлучше мешканцям Едмонтону.

Що до помочи безробітним, то гр. Натт заявив, що він все був за тим, щоби дати поміч тим, котрі її потребують. І надальше ті, що дійсно помочи потребують будуть її одержувати. Дальше заявив він, що він працює в рядах Канад. Робітничої Партії вже від 35 літ. Хоч він старався зробити все що в його силах для робітників, то одначе часто був він звязаний інструкціями міської ради. Також зменшаючіся доходи та збільшаючіся видатки були великою перешкодою для мейора.

НОВИЙ ОЧЕВИДЕЦЬ ГОЛОДУ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ

НЮ ЙОРК. — У тутешнім Українськім Народнім Домі відбулось 15-го жовтня протестаційне віче проти страхіть голоду на Великій Україні. На нім промовляла через півтора години Марта Козак, бувша большевичка, яка саме відвідала свою родину на Великій Україні. Її оповідання про страхіття голоду на рідній землі потрясли нервами всієї публики, що виповнила по береги велику салю Народного Дому. Гром. Козак спочатку не вірила, щоби на Україні могли діятись такі страшні річи. По 20 роках неприсутности відвідала вона разом з чоловіком рідну Київщину та Поділля. Бачила вона там тисячі живих трупів, та довідалася, що вся її рідня вигинула з голоду. Цілі села позникали з лиця землі. Гром. Козак заклялася, що доки буде жити, буде своїм простим словом протестувати проти червоних катів.

У Ню Йорку має відбутися заходом місцевих і позамісцевих Українців протестаційний похід. Се манифестація має бути подібною до тої, яку влаштовано зприводу польської пацифікації на Західній Україні.

ГЕТЬМАНЦІ - СКОРОПАДЧУКИ РАЗОМ З РОСІЙСЬКИМИ МОНАРХІСТАМИ

БІЛГОРОД. — У російській газеті "Царскій Вестнік", що виходить у столиці Югославії, появилася спільна відозва російських монархістів, давних чорносотенців, та українських монархістів-гетьманців про ведення спільної акції для повалення влади большевиків. У відозві говориться, що по прогнанню московських большевиків з України, буде там проголошена гетьмансько - монархічна влада бувшого гетьмана Скоропадського.

Німеччина Покинула Роззбройну Конференцію

ЖЕНЕВА. — Німецькі делегати покинули роззброїну конференцію в Женеві й рівночасно Німеччина рішила заявити свій виступ із Союзу Ліґи Націй. Причиною сього драстичного поступку Німеччини є та обставина, що три великі держави, себто Франція, Велика Британія й Злучені Держави не дозволили Німеччині збільшити її армію зі 100,000 на 200,000 мужа та не дозволили їй теж мати деякі роди зброї, заборонені їй ще Версайським миром, як воєнні аероплани, підводні лодки і т. п. З другої ж сторони згадані вище держави не згодились зменшити свою армію. Минулого року европейські держави згодились на те, щоби її збройна сила рівналась такійже силі інших великих держав. Виступлення Німеччини з Ліґи Націй буде могло наступити доперва по двох роках від дня заяви про такий виступ.

Рівночасно проголосив канцлер і диктатор А. Гітлер розвязання німецького парляменту та соймів поодиноких держав. Нові вибори до німецького парляменту назначено на 12 листопада. При тих виборах лише партія Гітлера, себто т. зв. націонал-соціялісти будуть могли ставити своїх кандидатів на послів, а виборці будуть могли на них голосувати словами: "так, або ні". Ніякі інші партії не будуть могли ставити своїх кандидатів на послів. Не дивота, що при таких виборах Гітлер є певний побіди та потверждення свойого поступовання голосуючим населенням Німеччини. Ходять теж поголоски, що сейчас по виборах президент Гінденбург зречеться президентури, а Гітлера проголосять керманичем держави (Райхсфірер), а титул президента знесуть.

Державні мужі великих держав дуже остро осуджують сей драстичний поступок Німеччини. Англійський делегат Лорд Сесил сказав, що сей поступок Німеччини причиниться у великій мірі до нарушення світового мира. Він сказав дальше, що Німеччина зробила усе, що в її силі, аби не допустити до світового розоруження, одначе їй не повинно дозволитися паралізувати акцію інших держав. Свою заяву закінчив Лорд Сесил словами, що інші держави мають ухвалити рішення що до роззброєння, а Німеччині повинно лишитися до вибору або приняти їх або взяти на себе відвічальність за їх відкинення. Французький міністер заграничних справ Бонкур заявив, що покинення Німеччиною роззброїної конференції є дуже грізною справою.

Поневже ходять поголоски, що Німеччина потайно укріпляє свої границі, що їй заборонив Версайський мир, тому деякі держави мають домагатися від Ліґи Націй вислання комісії для розсліду сеї справи.

Диктатор Гітлер у промові призначеній для світа осудив остро Версайський договір, заявив, що Німеччина бажає тревалого мира, і що бажання рівности й оборона чести спонукали її покинути роззброїну конференцію та виступити з Ліґи Націй.

По причині уступлення Німеччини з роззброїної конференції, її засідання перервано до 26-го жовтня.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ ПРОТИ ГОЛОДУ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ

У неділю вечером, 22-го жовтня, відбулося в салі Інституту ім. М. Грушевського протестаційне віче проти голоду на Великій Україні, викликаного навмисне московсько-большевицькою окупаційною владою в цілі пацифікації, непокірного московсько-большевицькій владі, українського народу. Віче одімкнув др. Верхомин й пояснивши ціль скликання віча уділив голосу гр. Вікторові Купченкові, який виголосив у тій справі довший реферат. Гр. Купченко представив у своїм довгім рефераті, що панування Москви на Україні, почавши від 1654 р., було завжди джерелом нещастя й недолі для вольного українського народу. Царська і православна Москва позбавила український нарід усіх його вольностей, ограбила його з матеріяльних і духових дібр, освіти, школи і культури, а в заміну дала йому кріпацтво, неволю й духову темноту. Те саме дає тепер Україні й червона Москва. До тих "благодатей", які принесла нашому народови червона Москва зачислити можна загальну деморалізацію, відбирання хліба, розстріли, "стенку", монгольський деспотизм, нові тюрми, Соловки, Сибір. Дали нам московські царі включно до диктатора Сталіна будову Петрограду й Ладогського каналу на кістках українських козаків, Батурин, Полтаву, голод, смерть і всі інші того рода божі кари. Сьогоднішня Росія, почавши від 1919, перевищила ще й царську своєю жорстокістю у нищенню всього що українське, чого доказом є осліплення М. Грушевського, смерть Хвильового, кольонізація України Жидами, створення там Херсонської Жидівської Республики й прогнання з тої околиці 482 тисяч У- (Продовження на стороні 3-ій)

МОСКОВСЬКІ КОМУНІСТИ ВИКИДАЮТЬ УКРАЇНЦІВ З ПАРТІЇ

МОСКВА. — Московські комуністи з Постишевим на чолі далі чистять комуністичну партію на т. зв. Радянській Україні з Українців. Досі переведено вже чистку комуністичної партії на 30%. В одній тільки Винницькій окрузі на 7,669 членів партії виключено 2,421 комуністів за "вороже відношення до совітської влади". Москалі кажуть, що вони успішно ліквідують "українську контрреволюцію".

ДО ВІДОМА НАШИМ КОЛЬОНІЯМ

Щоби задосить учинити бажанням тих кольоній і моїх приятелів, які від якогось часу домагаються, щоби до них прибути з відчитами на економічні теми, чого з браку часу досі не міг зробити, отсим подаю до відома, що завдяки зложенню обставин так, що до редакційного персоналу вдалося дістати одну більше особу — гр. М. Сироїдова, довголітнього публіциста, я рішився обїхати в місяці листопаді і груднi ряд кольоній з відчитами як рівнож в інтересі поширення "Ф. Г."

В котрих днях відбудуться згадані відчити і в якому порядкови, про се повідомиться інтересовані кольонії осібними оголошеннями. На разі відвідаю слідуючі кольонії: Андрю, Виллингдон, Кейлеланд, Мирнам, Слава, Дервент, Мирославна, Веґревил, Мондер Гіллярд, Чіпмен, Кракв, Завале, Ст. Майкл, Делф, Калмар, Бюфорд, Коперник, Редвотер, Радвей, Смоки Лейк, Беллис.

Інші кольонії, що бажають аби до них прибути з відчитами зволять зголошуватися до "Ф. Г."

Т. Томашевський.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС"